

ganske enkelte, der kan være uforsigtige i deres Ytringer, mundtligt eller skriftligt, kan der ikke regnes med, noget saadant maa man være forberedt paa alle Vegne, og hvis der skulde være blevet klaget fra Udlandet over, at saadanne Ytringer var kommet frem, vilde jeg meget have foretrukket, om Regeringen da uden Lovs Hjælp havde kunnet overbevise Udlandet om, at denne Bevægelse ikke havde nogen som helst Rod eller nogen som helst Betydning. Men det er, som sagt, nu ikke sket, og da man fra Udvalgets Side har meget imod den paagældende Bestemmelse og mener, at det var den, der kunde være størst Fare ved, har man ønsket, at den skulde gaa ud. I et Ændringsforslag, der blev forelagt den højtærede Konseilspræsident, var den ogsaa gaaet ud, men den højtærede Minister fastholdt meget bestemt Nødvendigheden af at have den ligesom Loven i det hele, og efter denne meget bestemte og indtrængende Henstilling fra Ministeriets Side har man ikke ment overfor den Regering, som regerer, og som skal bruge Loven, at kunne paatage sig Ansvar for dens Forkastelse. Bestræbelserne har da maattet være rettede paa at give Forslaget en saadan Skikkelse, at det vilde være noget lettere at anvende, hvis det skulde anvendes, og vilde medføre en noget større Betyggelse for Ytringsfriheden, end det gjorde i den Skikkelse, hvori det blev fremsat.

Hvad Regeringen først og fremmest har klaget over, har været dette, at den i de Forhandlinger, som den har været nødt til at føre ogsaa med krigsførende Lande, om Indførsel og Udførsel, om at sikre Indførselen af de Varer, vi behøver, og opretholde uhindret den Udførsel, vi har, og for de Afgørelser, den har maattet træffe, i visse Blade har været Genstand for en Kritik og for en Mistænkeliggørelse, som har været til Skade for disse Forhandlinger. Den Ændring, som er foreslaaet til 1ste Stykke, § 1, tager da alene sigte paa dette Forhold og holder sig alene til, hvad Regeringen eller Myndighederne foretager sig med Hensyn til vore Handelsforhold, vor Indførsel og Udførsel, og 1ste Stykke skulde, har man ment, gerne affattes paa en saadan Maade, at rimelig Kritik af Regeringens Foranstaltninger paa dette Omraade ikke skulde være udelukket. Udførselsforbud gives jo af Hensyn til Landets egne Interesser, og der kan meget godt indtræffe Forhold, hvorunder det vil være hensigtsmæssigt, klogt og fordelagtigt at dispensere til en

vis Grad fra visse Udførselsforbud mod til Gengæld at kunne faa tilført Varer, som man ellers ikke kan faa, og dette kan udmærket gøres, uden at der er den mindste Krænkelse af Neutraliteten deri. En saadan Virksomhed, et saadant Arbejde fra Ministeriets Side eller fra andre Myndigheders Side bør ikke være udelukket fra Omtale, det maa efter min Mening godt kunne drøftes, om det, Regeringen der har foretaget sig, er mer eller mindre klogt, mer eller mindre rigtigt, mer eller mindre hensigtsmæssigt, mer eller mindre fordelagtigt for Staten, men een Ting maa man ikke gøre, man maa ikke under denne Omtale sigte Regeringen for, at den derved tilsidesætter sine Pligter som Repræsentant for en neutral Stat. Det er det, som foreslaas i Lovforslaget, og Regeringen har erklæret sig tilfreds med denne Begrænsning. Den medfører, mener jeg, at hverken Talere eller Journalister behøver at ængstes for denne Lov, thi om man vil sigte en Regering for, at den ikke iagttaget den Upartiskhed, som Neutraliteten gør til Pligt, eller man ikke vil det, maa man selvfølgelig afgøre, og man vil ikke være fristet til at gøre det, hvis man ved, at det ikke vil kunne oplyses, at det er berettiget. I øvrigt paalægger Lovforslaget, som det nu er affattet, efter min Mening hverken Talere eller Skribenter noget snærende Baand.

Med Hensyn til sidste Stykke i § 1 har man, da man endelig skulde beholde det, ogsaa lagt an paa at give det en saadan Affattelse, at det yderligere betryggede Ytringsfriheden. Regeringens Forslag § 1, 2det Stykke, var jo meget ubestemt:

„Med samme Straf anses den, der offentlig i Skrift eller Tale paa en saadan Maade, at deraf kan opstaa Skade eller Ulempe for den danske Stat, tilskynder til, at de af Neutraliteten følgende Hensyn krænkes af danske Statsmyndigheder eller Borgere.“

Allerede det at faa afgjort, om en Udtalelse havde en saadan Karakter, at der deraf kunde opstaa Skade eller Ulempe, synes jeg maatte være overordentlig vanskeligt, og den, som vilde tale eller skrive derom, maatte være uhyre forsigtig for ikke at risikere at komme ind under denne Bestemmelse. Og det, at man skulde iagttaget de af Neutraliteten følgende Hensyn, var ogsaa noget ubestemt, thi naar det kommer til Stykket, kan der være meget delte Meninger om, hvor langt man i saa Henseende skulde gaa for ikke ved en eller anden Udtalelse, som maaske kan være en